

INFORMACIÓN SOBRE A I.V.E.

**Artigo 14 da Lei Orgánica 2/2010, de 3 de marzo,
de saúde reprodutiva e da interrupción voluntaria
do embarazo**

**Prestacións, beneficios, permisos e excedencias que favorecen a maternidade
e paternidade responsables na Comunidade Autónoma de Galicia**

1. PRESTACIÓNS DA XUNTA DE GALICIA	4
1.1. Prestación económica por fillas e fillos menores de tres anos	5
1.2. Axudas ás familias numerosas	6
1.3. Carné familiar galego	8
1.4. Recoñecemento ou asimilación a categoría de descendente da filla ou fillo concibida ou concibido	9
1.5. Axudas a traballadores con redución de xornada laboral	10
2. PRESTACIÓNS ECONÓMICAS DA SEGURIDADE SOCIAL	12
2.1. Prestación económica por parto ou adopción múltiple	13
2.2. Prestación económica por filla, fillo ou por acollemento dunha ou dun menor a cargo	13
2.3. Prestación económica por nacemento ou adopción de fillas ou fillos, en supostos de familias numerosas, monoparentales e nos casos de nais con discapacidade igual ou superior ao 65%	15
3. PERMISOS E EXCEDENCIAS	17
3.1. Permiso de maternidade	18
3.2. Permiso de paternidade	20
3.3. Risco durante o embarazo e a lactación natural	21
3.4. Redución da xornada laboral por lactación	21
3.5. Redución da xornada laboral por coidado de menores e outras persoas da familia.	22
3.6. Redución de xornada por coidado de menores afectadas/os por cancro ou outra enfermidade grave.	23
3.7. Outros permisos	24
3.8. A excedencia.....	25
4. BENEFICIOS FISCAIS DE ÁMBITO GALEGO	27
4.1. Dedución fiscal por nacemento ou adopción de fillas ou fillos	28
4.2. Dedución por familia numerosa	29
4.3. Dedución por acollemento.....	29
4.4. Dedución por coidado de fillas ou fillos de tres ou menos anos de idade	30
5. MEDIDAS E BENEFICIOS FISCAIS DE ÁMBITO ESTATAL	31
5.1. Redución por tributación conxunta	32
5.2. Mínimo persoal e familiar	32

5.3. Dedución por maternidade para mulleres traballadoras con fillas ou fillos menores de 3 anos	34
5.4. Axudas en caso de non aboamento de pensións de alimentos en situacións de separación ou divorcio	35
6. SERVICIOS DE APOIO	36
6.1. Portal web das familias galegas	37
6.2. Rede Galega de Escolas Infantís	37
6.3. Programa do cheque infantil.....	38
6.4. Gabinetes de orientación familiar	39
6.5. GOF virtual	41
6.6. Puntos de Encontro Familiar	41
6.7. Residencias de tempo libre	42
7. PLANS E PROGRAMAS	44
7.1. Programas para a educación e o apoio familiar.....	45
7.2. Programa de estadías de tempo libre para mulleres soas con responsabilidades familiares non compartidas.	45
7.3. Programas de apoio a mulleres xestantes e/ou lactantes con fillas/os menores de tres anos.	46
7.4. Programa de acollemento familiar	47
7.5. Programa de adopcións	48
7.6. Programa de mediación familiar	49

1. Prestacións da Xunta de Galicia

1.1. Prestación económica por fillas e fillos menores de tres anos

Que é?

É unha axuda económica de pagamento único que se pode conceder ás familias cando teñen ao seu cargo fillas e fillos menores de tres anos.

Que requisitos se deben cumprir?

- Ter fillas ou fillos menores de 3 anos.
- Que as nenas e nenos convivan coa persoa solicitante na data da solicitude.
- Residir en Galicia. Os estranxeiros residentes en Galicia, deben cumprir as condicións da Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, reformada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, e a súa normativa de desenvolvemento e ter a condición de contribuíntes para os efectos do disposto na Lei 35/2006, do 28 de novembro, do imposto da renda das persoas físicas.
- Non ter a obriga de presentar a declaración do imposto sobre a renda das persoas físicas, por razón de ingresos, nin a tivesen presentado de xeito voluntario aínda sen estar obrigados a iso.
- No caso de fillas e fillos adoptadas e adoptados ou acollidas e acollidos, a prestación concederáse durante os tres anos posteriores á data de inscrición da adopción ou do acollemento no rexistro civil ou, cando esta non sexa necesaria, a partir da data da resolución xudicial ou administrativa que a declare.
- Nos supostos de nulidade, separación ou divorcio, a persoa beneficiaria será a que teña a custodia.

Como se pode acceder a ela?

A regulación desta prestación lévase a cabo mediante orde anual que establece as bases e convocatoria para a concesión da prestación familiar por fillas e fillos menores de tres anos, sendo necesaria a presentación dunha instancia e a documentación que na dita orde se establece, para poder beneficiarse desta.

Cal é a súa contía?

Pagamento único de 360 € por cada filla ou fillo menor que a persoa solicitante teña ao seu cargo, sen que a esta ou o este poida dar lugar a máis dunha prestación.

Atención e asesoramento

Consellería de Traballo e Benestar

Secretaría Xeral de Política Social: 981.547.246

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballobenestar.xunta.es>

1.2. Axudas ás familias numerosas

Que é unha familia numerosa?

É a unidade familiar formada por unha ou dúas persoas ascendentes con tres ou máis fillas ou fillos, sexan ou non comúns.

E aquelas que estean formadas por:

- Unha ou dúas persoas ascendentes con dúas fillas ou fillos, sexan ou non comúns, sempre e cando, como mínimo, unha filla ou fillo teña unha discapacidade ou estea incapacitada para traballar.
- Dúas persoas ascendentes con dúas fillas ou fillos, sexan ou non comúns, cando ambas teñan unha discapacidade ou estivesen incapacitadas para traballar, ou cando unha delas tivese un grao de discapacidade igual ou superior ao 65%.
- A nai ou o pai separadas e separados ou divorciadas e divorciados, con tres ou máis fillas ou fillos, sexan ou non comúns, aínda que estean en distintas unidades familiares ou non vivan no domicilio conxugal, sempre que estean baixo a súa dependencia económica.
- Dous ou máis irmáns orfos de nai e de pai sometidos a tutela, acollemento ou garda, que convivan coa persoa titora, acollidora ou gardadora, pero que non estean ás súas expensas.
- Tres ou máis irmáns orfos de nai e de pai, maiores de 18 anos (ou dous, se un deles é discapacitado), que convivan e teñan unha dependencia económica entre eles.
- Nai ou pai con dúas fillas ou fillos, cando falece a outra persoa proxenitora.

Que requisitos se deben cumprir?

Residir legalmente no territorio español ou se a teñen noutro estado membro da Unión Europea ou que sexa parte do Acordo sobre o Espazo Económico Europeo que, como mínimo unha das persoas ascendentes da unidade familiar, exerza unha actividade por conta allea ou por conta propia en España. As persoas nacionais doutros países terán dereito ao recoñecemento da condición de familia numerosa sempre que sexan residentes en España todas as persoas membros que dean dereito aos beneficios recollidos na lei, nos termos establecidos na Lei orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, reformada pola Lei orgánica 8/2000, do 22 de decembro, e a súa normativa de desenvolvemento.

As fillas ou fillos e irmás ou irmáns deben reunir as seguintes condicións:

- Seren persoas solteiras e menores de 21 anos ou persoas cunha discapacidade ou incapacitadas para o traballo. Amplíase a idade ata os 25 anos se cursan estudos axeitados á súa idade e titulación ou encamiñados á obtención dun posto de traballo.
- Conviviren coa persoa ascendente ou ascendentes.
- Dependieren economicamente delas. Entenderase que mantén a dependencia económica cando obteña uns ingresos non superiores en cómputo anual ao IPREM vixente ou contribúa ao sostemento da familia, nos supostos establecidos na lei.

Que categorías hai?

- Especial: de cinco ou máis fillas ou fillos e de catro, sempre que tres procedan de parto, adopción ou acollemento permanente ou preadoptivo múltiples. Tamén de catro fillas ou fillos cando os seus ingresos anuais, divididos polo número de membros que as compoñen, non superen en cómputo anual o 75% do IPREM vixente.
- Xeral: as restantes unidades familiares.

Cada filla ou fillo con discapacidade computa como dúas para os efectos de determinar a categoría.

Cales son os beneficios?

- Deducións fiscais.
- Bonificación do 45% nas cotas á Seguridade Social para a contratación de persoas cuidadoras ao servizo da familia.
- Incremento do límite de ingresos para ter dereito ás asignacións económicas da Seguridade Social por prestacións familiares.
- Ampliación do período considerado como cotizado e do de reserva do posto de traballo no caso de excedencia por coidado de fillas ou fillos.
- Exencións e bonificacións en taxas e prezos nas matrículas ou expedición de títulos no ámbito educativo.
- Preferencia na adxudicación de prazas nos centros públicos, nas convocatorias de bolsas de axuda ao estudo e de axudas para a adquisición de libros e material didáctico.
- Preferencia na adxudicación de prazas e redución nas tarifas a aboar nas escolas infantís públicas.
- Preferencia na convocatoria de axudas para a atención de nenas/os de 0-3 anos en escolas infantís non sostidas con fondos públicos, a través do cheque infantil.
- Incremento do 20% na categoría xeral e 50% na especial para beneficiarios/as por infortunio familiar cuberto polo seguro escolar.
- Dereito ao subsidio por necesidades educativas especiais asociadas á discapacidade para o transporte e comedor.
- Redución das tarifas de transporte por estrada (interurbano), ferrocarril, marítimo e aéreo (dependendo da categoría).
- Beneficios no acceso á vivenda: o Plan de vivenda 2009-2012 recolle unha serie de particularidades e melloras para as familias numerosas.
- Preferencia nos programas de turismo e termalismo para persoas con discapacidade ou maiores.
- Redución do 20% para a categoría xeral e 50% para a categoría especial da cota de aboamento dos participantes nas viaxes de turismo e quendas de termalismo para persoas con discapacidade subvencionados polo Instituto de Maiores e Servizos Sociais.
- Redución dun 30% sobre o prezo que resulte das estadias nas residencias de tempo libre da Consellería de Traballo e Benestar, sitas en Panxón (Pontevedra) e Carballiño (Ourense).
- Redución do 50% no prezo de entrada ós museos de titularidade estatal.

- Redución do 50% sobre os prezos relativos ás actividades promovidas pola Dirección Xeral de Xuventude e Voluntariado no programa Campaña de verán.
- Dedución do 50% da cota tributaria do canon de saneamento para usos domésticos da auga.
- Bono social ou tarifa eléctrica reducida: bonificación na factura eléctrica para persoas consumidoras domésticas.
- Redución do 50% do imposto de matriculación dos automóbiles con capacidade entre 5 e 9 prazas.
- Carné familiar galego.

Onde se solicita?

Este título solicítase na Secretaría Xeral de Política Social ou en calquera das xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar. **É imprescindible ter o título de familia numerosa en vigor para ter dereito ao recoñecemento da condición de familia numerosa e, por tanto, aos ditos beneficios.**

Atención e asesoramento

Consellería de Traballo e Benestar

Secretaría Xeral de Política Social: 981.544.622

Xefaturas territoriais:

A Coruña: 981.185.750

Lugo: 982.294.364

Ourense: 988.386.583

Pontevedra: 986.817.684

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefitar.xunta.es>

1.3. Carné familiar galego

Que é?

O carné familiar galego é unha tarxeta persoal e intransferible á disposición das persoas membros das familias numerosas coa que van obter vantaxes ou descontos nos establecementos colaboradores con este programa en Galicia. O carné ten unha vixencia igual que o título de familia numerosa.

Que dereitos teñen as persoas titulares?

- Beneficiarse das vantaxes e beneficios establecidos polas entidades colaboradoras no programa do carné familiar galego.
- Facer reclamacións formais no caso de que algunha entidade colaboradora non levase a cabo as vantaxes ou descontos estipulados.

Que son as entidades colaboradoras?

Son persoas, empresas e entidades adheridas de xeito voluntario que acordan concederlles beneficios, ou calquera outro servizo, ás persoas posuidoras do carné familiar, non acumulables a outras ofertas, rebaixas, promocións, etc., sempre en función do que determine cada establecemento colaborador. A súa condición de entidade colaboradora farase mediante un adhesivo identificador, que deberá colocar nun lugar visible.

Atención e asesoramento

Consellería de Traballo e Benestar

Secretaría Xeral de Política Social: 981.957.027

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefitar.xunta.es>

1.4. Recoñecemento ou asimilación a categoría de descendente da filla ou fillo concibida ou concibido

Que é?

Consiste na asimilación a descendente da filla ou fillo concibida ou concibido, sempre que mediante a aplicación desta asimilación se obteña maior beneficio, de acordo coa Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.

Quen se pode acoller?

Aquelas familias que con tal motivo adquiran a condición familia numerosa e todas aquelas familias numerosas que por tal motivo cambien de categoría.

Que requisitos se deben cumprir?

- Residir en Galicia.
- Deberán presentar unha solicitude para acollerse ao dito beneficio que virá acompañada dunha certificación médica que acredite o embarazo, así como, toda a documentación establecida na regulamentación do recoñecemento de familia numerosa.

Que beneficios teñen as persoas beneficiarias?

Como esta asimilación ten valor, unicamente, na Comunidade Autónoma de Galicia, as persoas beneficiarias desta asimilación terán todos os beneficios autonómicos recoñecidos ás familias numerosas, e en especial o carné familiar galego.

Atención e asesoramento

Consellería de Traballo e Benestar

Secretaría Xeral de Política Social: 981.544.622

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefitar.xunta.es>

1.5. Axudas a traballadores con redución de xornada laboral

Que é?

A axuda consiste nun pagamento único que será concedida a aqueles traballadores que se acollan a unha redución da súa xornada de traballo, cunha duración mínima de 60 días naturais ininterrompidos e comprendidos entre o 1 de maio e o 31 de decembro de 2011, para coidar dunha filla ou fillo.

Quen se pode acoller?

As persoas beneficiarias destas axudas serán os homes que se acollan á redución de xornada e que sexan traballadores por conta allea, tanto da empresa privada como das administracións públicas, organismos autónomos, entes públicos de dereito privado e empresas públicas dependentes destas (con independencia de que o seu vínculo sexa laboral, funcional ou estatutario) e socios das sociedades cooperativas que pertencen ao réxime xeral da Seguridade Social.

Do mesmo xeito, poderán selo tamén as familias monoparentais nas que a persoa solicitante, muller ou home, traballe por conta allea e se acolla á redución de xornada.

En ningún caso poderán beneficiarse os proxenitores privados da patria potestade das súas fillas ou fillos, ou se a tutela ou garda fose asumida por unha institución pública.

Que requisitos se deben cumprir?

Para poder recibir estas axudas as persoas interesadas deberán cumprir os seguintes requisitos:

- Estar inscritos no padrón de calquera dos municipios integrados no territorio da Comunidade Autónoma galega, polo menos cun ano de antelación á presentación da solicitude de subvención.
- No caso das familias non monoparentais, o outro membro da unidade familiar deberá ser traballadora ou traballador por conta allea ou ben autónomo.
- Que na data da solicitude a filla ou fillo conviva coa persoa solicitante.
- Que o período solicitado non coincida co permiso por maternidade nin calquera outro permiso, licenza ou excedencia para a mesma finalidade.

Cal é a súa contía?

A contía desta axuda concederáse a través dun pagamento único e estará en función da porcentaxe de redución de xornada laboral que se solicite e da duración desta, que será como máximo de 8 meses. As contías para o 2012 son as seguintes:

Grao de redución de xornada laboral	Contía máxima por primeira/o filla/o	Contía máxima por segunda/o filla/o ou se son xemelgas/os	Contía máxima por terceira/o filla/o ou se son trixemelgas/os
Ata o 15%	1.600 €	1.900 €	2.200 €
Superior do 15% ata o 33,33%	2.700 €	3.000 €	3.300 €
Superior ao 33,33%	3.000 €	3.300 €	3.600 €

Estas contías son as máximas aplicables aos casos nos que a redución de xornada corresponda a unha persoa contratada a xornada completa e se estenda aos 8 meses (máximo período subvencionable). Cando a persoa que solicita a redución se atope contratada por unha xornada laboral de duración inferior, as contías das axudas diminuirán proporcionalmente.

Atención e asesoramento

Presidencia da Xunta de Galicia

Secretaría Xeral da Igualdade: 881.999.163

<http://www.mulleresengalicia.es>

2. Prestacións económicas da Seguridade Social

2.1. Prestación económica por parto ou adopción múltiple

Que é?

Trátase dunha axuda económica, de pagamento único, cando o número de fillas ou fillos que nacen nun parto ou que se adoptan simultaneamente é de dous ou máis.

Que requisitos se deben cumprir?

As persoas beneficiarias deben estar acollidas, tanto ao nivel contributivo como ao nivel non contributivo, ao sistema da Seguridade Social e residir legalmente en territorio español.

Para os efectos civís, “só se reputará nacido o feto que tivera figura humana e vivira 24 horas enteiramente desprendido do seo materno”, art. 30 do Código Civil.

Cal é a súa contía?

O importe da axuda económica variará segundo o número de fillas ou fillos nados no parto ou adoptados. Para o ano 2012 son:

Dúas fillas ou dou fillos	4 x SMI *	2.565,60 €
Tres fillas/os	8 x SMI *	5.131,20 €
A partir da cuarta filla ou fillo	12 x SMI *	7.696,80 €

* O salario mínimo interprofesional para o ano 2012 será 641,40.

É compatible con outras axudas?

Esta prestación é compatible con:

- subsidio especial de maternidade por parto múltiple, (ver permiso de maternidade)
- as asignacións económicas por filla ou fillo menor a cargo e,
- a pensión de orfandade e en favor de netos e irmáns que, se é o caso, lle puidesen corresponder.

Atención e asesoramento

Instituto Nacional de la Seguridad Social.

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

2.2. Prestación económica por filla, fillo ou por acollemento dunha ou dun menor a cargo.

Que é?

É unha asignación de cartos, co obxectivo de cubrir unha situación de necesidade, que se conceden a unha unidade familiar, que reside legalmente no territorio español, cando teñen fillas, fillos, acollidas e/ou acollidos menores de 18 anos ao seu cargo ou maiores de 18 anos cunha discapacidade nun grado igual ou superior ao 65%.

A. No caso de fillas, fillos e/ou menor acollida ou acollido menores de 18 anos

Que requisitos se deben cumprir?

Os ingresos da unidade familiar non superen a cantidade de 11.376,66 euros. O límite de ingresos irá elevándose nun 15% por cada filla, fillo, menor acollida ou acollido a partir da segunda ou do segundo.

No caso de familias numerosas os seus ingresos anuais non serán superiores a 17.122,59 euros, incrementándose en 2.773,39 euros por cada filla ou fillo a cargo a partir da ou do cuarto.

Para os efectos do cómputo para ser beneficiario desta prestación, as fillas ou fillos afectadas ou afectados por unha discapacidade igual ou superior ao 33% computarán dobre.

Como se calcula o límite de ingresos?

Se viven xuntos, téñense en conta os ingresos que tiveron os dous no ano anterior, aínda que só unha das persoas cumpra os requisitos necesarios para pedir a axuda e ser persoa beneficiaria.

Se viven separados, téñense en conta os ingresos percibidos durante o ano anterior pola persoa proxenitora, adoptante ou acollidora que teña a filla ou o fillo a cargo.

Cal é a súa contía?

A asignación será de 291 € ao ano para fillas/os ou acollidas/os ata os 18 anos non discapacitados.

Alguén máis pode ter dereito a esta asignación?

- o Si, son persoas beneficiarias desta axuda as ou os menores orfos de nai e pai, que teñan uns ingresos, incluída a pensión de orfandade, inferiores a 16.555,70 €, máis un 15% por cada menor orfa ou orfo de nai e pai a partir da ou do segundo.
- o As e os menores abandonadas ou abandonados (que non estean en acollemento familiar) que teñan uns ingresos inferiores a 16.555,70 €.

Que obrigas ten a persoa beneficiaria?

- Presentar antes do 1 de abril de cada ano unha declaración sobre os ingresos que tivo no ano anterior.
- Comunicar nun prazo máximo de 30 días aqueles cambios que afectan ao dereito de percibir a axuda.

B. No caso de fillas ou fillos discapacitadas e discapacitados.

Que requisitos se deben cumprir?

Ter o recoñecemento legal da ou das discapacidades. En Galicia, correspóndelle aos Equipos de Valoración e Orientación dependentes da Consellería de Trballo e Benestar

(<http://www.traballoebenestar.xunta.es>).

No caso de menores de 18 non hai ningún outro requisito e para maiores de 18 anos teñen que ter recoñecido o 65% ou máis para ter dereito a esta prestación.

Cal é a súa contía?

- o Se é menor de 18 anos e con discapacidade en grao igual ou superior ao 33%: 1.000 euros/ano (500 euros semestrais).
- o Se é maior de 18 anos e ten discapacidade en grao igual ou superior ao 65%: 4.292,40 euros/ano (357,70 euros mensuais).
- o Se é maior de 18 anos e ten unha discapacidade en grao igual ou superior ao 75% e necesita da axuda dunha persoa para realizar os actos máis esenciais da vida: 6.439,20 euros/ano (536,60 euros mensuais).

É incompatible con outras axudas?

- Coa pensión de xubilación ou invalidez na modalidade non contributiva.
- Coas pensións asistenciais.
- Cos subsidios de garantía de ingresos mínimos ou por axuda de terceira persoa, establecidos na Lei de integración social de minusválidos (LISMI).
- Con prestacións análogas establecidas nos restantes sistemas públicos de protección social.

No caso de que se teña dereito ás dúas tense que elixir entre unha e outra.

Que obrigas ten a persoa beneficiaria?

Notificar todos os cambios que se produzan, tanto na situación que afecta ao seu dereito como o cambio de residencia ou variacións na situación familiar, no prazo de 30 días ao Instituto Nacional de Seguridade Social (INSS).

Atención e asesoramento

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Telf: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

2.3. Prestación económica por nacemento ou adopción de fillas ou fillos, en supostos de familias numerosas, monoparentais e nos casos de nais con discapacidade igual ou superior ao 65%

Que é?

É unha axuda de pagamento único por nacemento ou adopción de fillas ou fillos, a partir do 16/11/2007, que pode ascender a 1.000 €, nos seguintes supostos:

- o familias numerosas ou que, con tal motivo adquiran a dita condición,
- o familias monoparentais,
- o nais que padezan unha discapacidade igual ou superior ao 65%,

Que requisitos se deben cumprir?

En todos estes casos é necesario:

- Residir legalmente no territorio español
- Non ter percibido durante o exercicio orzamentario anterior ingresos anuais superiores á contía establecida para ser beneficiario/a das asignacións económicas por fillo/a a cargo non discapacitado/a.
- Non ter dereito, nin o pai nin a nai, a prestacións desta mesma natureza en calquera outro réxime público de protección social.

Para os efectos do cómputo para ser beneficiario desta prestación, as fillas ou fillos afectadas ou afectados por unha discapacidade igual ou superior ao 33% computarán dobre.

É compatible con outras axudas?

Esta prestación é compatible con:

- A prestación por parto ou adopción múltiple.
- As asignacións económicas por filla ou fillo menor acollido a cargo.
- O subsidio especial de maternidade por parto múltiple.
- E calquera outra axuda análoga concedidas por unha administración local ou autonómica.

Atención e asesoramento

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Telf: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

3. Permisos e excedencias

3.1. Permiso de maternidade

Que é?

É un período de descanso que ten toda persoa traballadora nos casos de parto, adopción ou acollemento, sen perder os seus dereitos salariais nin laborais.

Este permiso pode levar consigo unha prestación económica que recibe da Seguridade Social, chamada subsidio por maternidade, cuxo fin é cubrir a perda de rendas do traballo ou de ingresos que sofren as persoas traballadoras, por conta allea ou por conta propia, cando se suspende o seu contrato ou se interrompe a súa actividade para gozar dos períodos de descanso por maternidade, adopción e acollemento, legalmente establecidos.

A prestación ascende ao 100% da base reguladora pola que cotizou á Seguridade Social no mes anterior a aquel no que se iniciou o descanso.

Que situacións dan dereito ao permiso?

- O nacemento da filla ou fillo.
- A adopción e o acollemento, tanto o preadoptivo como o permanente de:
  - menores de 6 anos.
  - maiores de 6 anos e menores de 18 con discapacidade ou que, polas súas circunstancias e experiencias persoais ou por provir do estranxeiro, teñan especiais dificultades de inserción social e familiar, debidamente acreditadas polos servizos sociais competentes.

Que requisitos se deben cumprir?

- Ser traballadora ou traballador por conta allea ou ben, se é unha persoa autónoma ou empregada/o do fogar, atoparse ao día no pagamento das correspondentes cotas á Seguridade Social.
- Estar afiliada ou afiliado á Seguridade Social e en alta ou situación asimilada, nalgún dos réximes do sistema.
- Acreditar os seguintes períodos mínimos de cotización:
  - ✓ Cando a persoa beneficiaria teña menos de 21 anos de idade na data do parto, adopción ou acollemento, non se esixirá período mínimo de cotización.
  - ✓ Se ten entre 21 e 26 anos de idade, o período mínimo de cotización esixido será de 90 días cotizados dentro dos 7 anos inmediatamente anteriores ou ben 180 días cotizados ao longo de toda a súa vida laboral.
  - ✓ As persoas maiores de 26 anos de idade, deben acreditar un período mínimo de cotización de 180 días dos 7 últimos anos ou ben 360 días cotizados ao longo da súa vida laboral.

Como se dispón do permiso?

- Son 16 semanas ininterrompidas de duración. Ampliables en 2 semanas máis no suposto de discapacidade da ou do menor e no caso de parto, adopción ou acollemento múltiple, por cada menor, a partir da ou do segundo.
- No caso de que ambos proxenitores traballen, a nai, ao inicio do permiso, decide e opta por conceder parte deste ao outro proxenitor, que poderá gozarse de forma simultánea ou sucesiva co da nai.
- No caso de parto biolóxico, as primeiras 6 semanas, gozará sempre a nai.

- Nos casos de adopción ou acollemento (permanente ou preadoptivo), poderá ser gozado indistintamente, de forma ininterrompida, na súa totalidade por calquera das dúas persoas proxenitoras.
- No caso de falecemento da persoa beneficiaria do permiso, a outra persoa proxenitora poderá facer uso da totalidade ou, se é o caso, da parte que reste do permiso.
- Nos casos de partos prematuros e naqueles nos que a ou o recén nada ou nado deba permanecer hospitalizada ou hospitalizado a continuación do parto, o período de descanso poderá computarse, a instancia da nai ou, no seu defecto, doutro proxenitor, a partir da data da alta hospitalaria. No caso de maternidade biolóxica, manterase o período de descanso obrigatorio de 6 semanas despois do parto. Se a hospitalización ten unha duración superior a 7 días, ampliarase a duración do permiso en tantos días como a ou o recén nada ou nado permaneza hospitalizada/o a continuación do parto, cun máximo de 13 semanas adicionais. E no caso de persoas incluídas no EBEP, ampliarase a duración do permiso en tantos días como a ou o recén nada ou nado atópese hospitalizada/o, cun máximo de 13 semanas adicionais, con independencia da duración mínima do período de hospitalización e da súa causa.

Nos casos de adopción, cando empeza a percibirse a prestación?

- Nos casos de adopción nacional e acollemento, comeza a partir do día da resolución ou decisión pola que se acorda a adopción ou o acollemento.
- Nos casos de adopción internacional, cando sexa necesario o desprazamento previo das persoas adoptantes ao país de orixe da nena ou do neno adoptada ou adoptado, a prestación pódese empezar a recibir ata 4 semanas antes de que se dite a resolución pola que se constitúa a adopción.
- Nos dous casos, para poder recibir a prestación é imprescindible que se goce o correspondente permiso ou descanso.

Existe algunha axuda económica especial para o caso de parto, adopción ou acollemento múltiple no permiso de maternidade?

Si, durante as 6 primeiras semanas tense dereito, ademais de recibir a prestación de maternidade, a unha prestación especial por cada filla ou fillo a partir da ou do segundo igual ao que corresponde recibir pola ou polo primeiro.

Que pasa cando unha traballadora ou traballador está en paro?

Recibirá a prestación de maternidade pola cantidade que lle corresponda e unha vez extinguida esta, continuará coa prestación por desemprego polo tempo que lle restaría por gozar.

Hai algunha prestación para as nais traballadoras que non acrediten o período mínimo de cotización?

Si, se reúnen todos os requisitos establecidos para acceder á prestación por maternidade salvo o período mínimo de cotización, terán dereito a unha prestación económica por importe do 100% do IPREM vixente en cada momento cunha duración de 42 días naturais a contar desde o parto. A dita prestación incrementárase en 14 días naturais nos casos de nacemento de filla ou fillo:

- Nunha familia numerosa.
- Nunha familia monoparental.
- Parto múltiple.
- Cando a nai, a filla ou o fillo estean afectados de discapacidade nun grao igual ou superior ao 65 por cento.

Que organismo é responsable da xestión da prestación?

O Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) é o organismo encargado de xestionar a prestación, agás nos casos de persoas traballadoras incluídas no campo de aplicación do réxime especial do mar que corresponde ao Instituto Social da Mariña (ISM).

Cal é o procedemento que deberá seguir a persoa traballadora?

Levar o parte de maternidade ao INSS que lle facilitarán os servizos médicos do SERGAS ou das Mutuas xunto coa demais documentación necesaria.

Nos casos de adopción ou acollemento, deberá aportar xunto coa solicitude a documentación que lle indiquen na oficina do INSS.

Atención e asesoramento

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

3.2. Permiso de paternidade

Que é?

É un período de descanso que teñen os traballadores, nos casos de nacemento, adopción ou acollemento, sen perder os seus dereitos salariais nin laborais e con independencia do goce compartido dos períodos dos descansos por maternidade.

Este permiso pode levar consigo unha prestación económica da Seguridade Social para o traballador durante os días de suspensión do contrato de traballo, ou cese na actividade, no caso de nacemento dunha filla, un fillo, adopción ou acollemento, chamado subsidio por paternidade. A prestación ascende ao 100% da base reguladora pola que cotizou á Seguridade Social no mes anterior a aquel no que se iniciou o descanso.

Que situacións dan dereito ao permiso?

As mesmas que para o permiso de maternidade.

Que requisitos se deben cumprir?

- Estar afiliado á Seguridade Social e en alta ou situación asimilada.
- Acreditar un período mínimo de cotización: 180 días dentro dos 7 últimos anos ou ben 360 días cotizados ao longo da vida laboral.

Cal é o período máximo de duración?

- Os días que se dispoñen para este permiso son 13 días ininterrompidos, ampliables no suposto de parto, adopción ou acollemento múltiples en 2 días máis por cada filla ou fillo a partir da ou do segundo.

Como se dispón do permiso?

- Exercerase durante o período comprendido desde a finalización do permiso por nacemento da filla ou fillo (2 días como regra xeral ou o que estableza o correspondente convenio colectivo) ou desde que se produza a resolución de adopción ou acollemento ata que finalice o permiso por maternidade.
- No suposto de parto, o permiso corresponde ao outro proxenitor.

- Nos supostos de adopción ou acollemento, será á elección das persoas interesadas, non obstante, cando o descanso por maternidade sexa gozado na súa totalidade por un dos proxenitores, o dereito ao permiso por paternidade unicamente poderá ser exercido polo outro.

Como se xestiona a prestación?

O Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) é o organismo encargado de xestionar a prestación, agás nos casos de persoas traballadoras incluídas no campo de aplicación do réxime especial do mar que corresponde ao Instituto Social da Mariña (ISM).

Atención e asesoramento

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Tel.: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

3.3. Risco durante o embarazo e lactación natural

Que é?

É a situación que se produce cando a traballadora está exposta no desenvolvemento do seu traballo a axentes, procedementos ou condicións de traballo que poidan influír negativamente na saúde dela mesma, do feto ou para a ou o lactante, e así o certifiquen os servizos médicos do SERGAS ou das Mutuas.

Que dereitos ten a traballadora nestes casos?

- A empresa debe adaptar as condicións ou o tempo de traballo da traballadora afectada ou pasar a desempeñar un posto de traballo diferente compatible co seu estado.
- Se iso non é posible, procederase á suspensión do contrato de traballo. A suspensión finalizará, no caso de risco durante o embarazo, cando se inicie a baixa por maternidade ou se produza a reincorporación da muller ao seu posto de traballo anterior ou a outro compatible co seu estado. En caso de risco durante a lactación natural, a suspensión finaliza no momento no que a filla ou fillo cumpra 9 meses salvo que a traballadora se reincorporara, con anterioridade, ao seu posto de traballo anterior ou a outro compatible coa súa situación.

Como se protexe ás traballadoras durante a suspensión do contrato nestas circunstancias?

Terán dereito a unha prestación económica que consiste nun subsidio do 100% da súa base reguladora durante todo o tempo que dure a suspensión.

Atención e asesoramento

Empresa, comité de empresa, sindicatos, así como, o Instituto Nacional de la Seguridad Social ou a Mutua de AT e EP coa que teña concertada a empresa a cobertura das continxencias profesionais.

3.4. Redución da xornada laboral por lactación

En que caso se pide a redución da xornada por lactación?

Nos supostos de lactación da filla, fillo ou menor acollida ou acollido ata que cumpra nove meses.

Canto tempo pode estar o traballadora fóra do seu posto de traballo?

- A traballadora pode estar fóra do posto de traballo unha hora, que pode repartirse en dúas fraccións. A duración deste permiso incrementarase proporcionalmente nos casos de parto, adopción ou acollemento múltiple.
- A persoa que exerza este dereito, pola súa vontade, pode:
  - Substituír este dereito por unha redución da súa xornada en media hora coa mesma finalidade.
  - Acumulalo en xornadas completas, nos termos previstos na negociación colectiva ou no acordo ao que chegue coa empresaria ou co empresario respectando, no seu caso, o establecido naquela.

Quen pode gozar deste permiso?

Este permiso constitúe un dereito individual das persoas traballadoras, pero só poderá ser exercido por unha das persoas proxenitoras no caso de que ambas traballen.

Quen decide en que momento da xornada vaise reducir o horario?

A persoa traballadora beneficiaria ten dereito a decidir o horario e a duración do permiso. Deberá avisar á empresa cunha antelación de 15 días, precisando a data de inicio e finalización do permiso.

Segue recibindo todo o seu salario?

Si, durante o tempo que dure o permiso por lactación segue recibindo todo o seu salario.

Atención e asesoramento

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

3.5. Redución da xornada laboral por coidado de menores e outras persoas da familia.

En que casos pode pedirse a redución de xornada laboral por coidado de menores e outras persoas familiares?

A persoa traballadora pode pedir esta redución de xornada, cando:

- teña a garda legal e o coidado directo dunha ou dun menor de oito anos,
- teña a garda legal e o coidado directo dunha persoa con discapacidade física, psíquica ou sensorial, que non realiza unha actividade retribuída,
- teña o coidado directo dunha persoa familiar ata o segundo grao de parentesco (avoas ou avós de ambos dous cónxuxes, netas e netos, nai, pai, irmás ou irmáns, cónxuxe, fillas ou fillos, cuñadas ou cuñados, sogras ou sogros), e que pola súa idade ou por ter un accidente ou padecer unha enfermidade, non poida valerse por si mesmo e non traballe.

Canto tempo pode a persoa traballadora reducir a súa xornada de traballo?

Como mínimo unha oitava parte da xornada e como máximo a metade.

Quen pode gozar deste permiso?

Calquera traballadora ou traballador que teña ao seu cargo a unha ou un menor, unha persoa con discapacidade ou un familiar nas circunstancias descritas.

Quen decide en que momento da xornada vaise reducir o horario?

A persoa traballadora, muller ou home, ten dereito a decidir o horario e a duración do permiso. os convenios colectivos poderán establecer criterios para a concreción horaria desta redución de xornada,

en atención aos dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral da persoa traballadora e as necesidades produtivas e organizativas das empresas.

Deberá avisar á empresa cunha antelación de 15 días, precisando a data de inicio e finalización do permiso.

Segue recibindo todo o seu salario?

Non, redúceselle en proporción á parte da xornada que deixa de traballar. As cotizacións realizadas durante os dous primeiros anos de redución de xornada computaranse incrementadas ata o 100% do que houberse cotizado a xornada completa de cara a futuras prestacións de Seguridade Social, xubilación, incapacidade permanente, morte e supervivencia, maternidade e paternidade.

Atención e asesoramento

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

3.6. Redución de xornada por coidado de menores afectadas/os por cancro ou outra enfermidade grave.

Que é?

É un dereito polo cal as persoas traballadoras proxenitoras, adoptantes ou acolledoras poden reducir a súa xornada de traballo, coa diminución proporcional do salario, para o coidado, durante o tempo da súa hospitalización e tratamento continuado, das fillas, fillos ou menores de idade ao seu cargo afectadas ou afectados por cancro ou por calquera enfermidade grave, que implique un ingreso hospitalario de longa duración e requira a necesidade do seu coidado de maneira directa, continua e permanente, ata que cumpra 18 anos.

Esta redución de xornada pode levar consigo unha prestación económica da Seguridade Social para compensar a perda de ingresos que sofren as persoas proxenitoras, adoptantes ou acolledoras que reducen a xornada de traballo, coa conseguinte diminución do seu salario.

Cal é a súa contía?

A prestación consiste nun subsidio equivalente ao 100% da base reguladora que estea establecida para a prestación de incapacidade temporal derivada de continxencias profesionais, e en proporción á redución que experimente a xornada de traballo.

Que requisitos se deben cumprir?

- Ser traballadora ou traballador por conta allea ou por conta propia.
- Estar afiliada ou afiliado á Seguridade Social e en alta nalgún dos réximes do sistema.
- Acreditar o período de cotización esixido para a prestación da maternidade.
- Atoparse ao corrente no pago das cotas, das que sexan responsables directos as persoas traballadoras.
- Reduzan a xornada de traballo nun 50% da súa duración, como mínimo, para dedicarse ao coidado directo, continuo e permanente da ou do menor.
- A ou o menor, causante da situación, estea afectado por cancro ou outra enfermidade grave (incluídas no listado do anexo do RD 1148/2011, do 29 de xullo)
- Non ser funcionarios públicos rexidos polo establecido no art.41.e) da Lei 7/2007, do 12 de abril, do Estatuto Básico do Empregado Público.

Quen decide en que momento da xornada se vai reducir o horario?

A persoa traballadora, muller ou home, ten dereito a decidir o horario e a duración do permiso. Por convenio colectivo, poderanse establecer as condicións e supostos nos que esta redución de xornada se pode acumular en xornadas completas, así como, establecer criterios para a concreción horaria desta redución de xornada, en atención aos dereitos de conciliación da vida persoal, familiar e laboral da persoa traballadora e as necesidades produtivas e organizativas das empresas.

Se dúas ou mais persoas traballadoras da mesma empresa xerasen este dereito pola mesma persoa causante, a empresa poderá limitar o seu exercicio simultáneo por razóns xustificadas de funcionamento da empresa.

A persoa traballadora, agás forza maior, deberá avisar a empresa cunha antelación de 15 días, precisando a data de inicio e finalización do permiso.

Atención e asesoramento

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

Instituto Nacional de la Seguridad Social

Telf: 900.166.565

<http://www.seg-social.es>

3.7. Outros permisos

A persoa traballadora pode pedir outros permisos ou reducións da xornada e recibir o mesmo salario?

A persoa traballadora, logo de aviso e xustificación, poderá ausentarse do traballo, con dereito a remuneración, por algún dos motivos e polo tempo que a continuación se relacionan:

- Teñen un permiso de 15 días naturais cando casan.
- Teñen 2 días de permiso polo nacemento dunha filla ou fillo e polo falecemento, accidente ou enfermidade graves, hospitalización ou intervención cirúrxica sen hospitalización que precise reposo domiciliario dunha persoa familiar ata o segundo grao (avoas ou avós, netas ou netos, nai, pai, irmás ou irmáns, cónxuxe, fillas ou fillos, cuñadas ou cuñados, sogras ou sogros). cando con tal motivo necesite facer un desprazamento, o prazo será de 4 días.
- Teñen 1 día por traslado do domicilio habitual.
- A persoa traballadora poderá saír do seu traballo o tempo que necesite para a realización dos exames prenatais e das técnicas de preparación ao parto.
- A nai ou o pai terán dereito a ausentarse do traballo durante unha hora, nos casos de nacementos de fillas e fillos prematuras ou prematuros ou que, por calquera causa, deban permanecer hospitalizadas ou hospitalizados tras o parto. Así mesmo, terán dereito a reducir a súa xornada ata un máximo de dúas horas, coa diminución proporcional do salario.

A persoa traballadora terá dereito a adaptar a *duración e distribución da xornada de traballo para facer efectivo o seu dereito á conciliación da vida persoal, familiar e laboral* nos termos que se establece na negociación colectiva ou no acordo a que chegue coa empresa respectando, no seu caso, o previsto naquela. A tal fin, promoverase o emprego da xornada continuada, o horario flexible ou outros modos de organización do tempo de traballo e dos descansos que permitan a maior compatibilidade entre o dereito á conciliación da vida persoal, familiar e laboral das persoas traballadoras e a mellora da produtividade nas empresas.

O réxime e duración dos permisos do emprego público será o establecido na lexislación que lles é de aplicación.

Atención e asesoramento

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

3.8. A excedencia

Que é unha excedencia?

É a situación na que a persoa traballadora por conta allea solicita á empresa a suspensión do contrato durante un período de tempo determinado, pero conservando o dereito preferente para reingresar na dita empresa.

Que situacións dan lugar a unha excedencia?

- coidado de fillas e fillos menores de tres anos.
- coidado de familiares ata 2º grao.

A. Que é a excedencia por coidado dunha filla ou fillo menor de tres anos?

É o permiso de traballo ao que ten dereito a persoa traballadora por un período máximo de 3 anos para coidar á filla ou fillo, sexa biolóxica ou biolóxico ou por adopción ou por acollemento (permanente ou preadoptivo).

Desde que momento pode pedir esta excedencia?

Desde o nacemento da filla ou fillo ou desde que se fai firme a resolución ou decisión da adopción ou do acollemento.

Como afecta esta excedencia á traballadora ou traballador nos seus dereitos como tal?

- Non ten dereito a recibir salario algún por parte da empresa.
- Resérvaselle o seu posto de traballo durante o primeiro ano de excedencia, no caso de familia numerosa, a reserva do seu posto manterase durante 15 ou 18 meses, segundo sexa de categoría xeral ou especial. Transcorrido o dito prazo e resérvaselle un posto de traballo dentro do mesmo grupo profesional ou categoría equivalente.
- tempo de excedencia computa á hora de contar a antigüidade da persoa traballadora na empresa.
- Ten dereito a asistir a cursos de formación profesional aos que deberá chamalo a súa empresa, especialmente cando vaia a incorporarse ao traballo.
- Esta excedencia pode gozarse de forma fraccionada.

Ten dereito a algunha prestación?

Si, ten dereito a unha prestación non económica da Seguridade Social por filla ou fillo a cargo, consistente no dereito a que se consideren os dous primeiros anos da súa excedencia (e nos casos de familia numerosa, segundo a categoría xeral ou especial, 30 ou 36 meses respectivamente) como tempo cotizado á Seguridade Social, cando teña que acceder a algunha prestación por xubilación, incapacidade permanente, morte e supervivencia, maternidade e paternidade da Seguridade Social.

B. Cando se pode pedir a excedencia por coidado de persoas familiares?

Cando teña ao seu coidado directo a unha persoa familiar ata o segundo grao (avoas ou avós, netas ou netos, nai, pai, irmás ou irmáns, cónxuxe, fillas ou fillos, cuñadas ou cuñados, sogras ou sogros), que pola súa idade, ou por ter un accidente ou padecer unha enfermidade ou discapacidade non poida valerse por si mesma e non desempeñe actividade retribuída.

De canto tempo pode ser esta excedencia?

Pode durar un tempo máximo de 2 anos, salvo que por negociación colectiva se amplíe.

Como afecta esta excedencia a persoa traballadora nos seus dereitos como tal?

- Non ten dereito a recibir salario ningún por parte da súa empresa.
- Resérvaselle o seu posto de traballo durante o primeiro ano de excedencia, e despois resérvaselle un posto de traballo dentro do mesmo grupo profesional ou categoría equivalente.
- Tense en conta o tempo de excedencia á hora de contar a antigüidade da persoa traballadora na empresa.
- Ten dereito a asistir a cursos de formación profesional aos que deberá chamalo a súa empresa, especialmente cando vaia volver a incorporarse ao traballo.
- Esta excedencia pode gozarse de forma fraccionada.

Ten dereito a algunha prestación?

Si, ten dereito a unha prestación non económica da Seguridade Social pola cal o primeiro ano de excedencia conta como tempo cotizado á Seguridade Social, cando teña que acceder a algunha prestación por xubilación, incapacidade permanente, morte e supervivencia, maternidade e paternidade da Seguridade Social.

Atención e asesoramento

Empresa, comité de empresa, sindicatos.

4. Beneficios fiscais de ámbito galego

As medidas fiscais de apoio ás familias establécense a nivel do Estado e das CC.AA. O Decreto legislativo 1/2011, do 28 de xullo, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de tributos cedidos polo Estado, recolle todas as medidas fiscais, deducións e/ou bonificacións nas cotas ou gravames aplicables aos diferentes impostos, tanto na cota íntegra autonómica do Imposto sobre a renda das persoas físicas como no imposto sobre sucesións e doazóns e no imposto sobre transmisións patrimoniais e actos xurídicos documentados, para as familias que deban tributar en Galicia.

A. IMPOSTO SOBRE A RENDA DAS PERSOAS FÍSICAS

<http://www.conselleriadefacenda.es/web/portal/guia-imposto-renda>

4.1. Dedución fiscal por nacemento ou adopción de fillas ou fillos

Que é?

Dedución sobre a parte autonómica da cota íntegra, que calquera persoa residente na Comunidade Autónoma de Galicia pode practicar por cada filla ou fillo nada ou nado ou adoptada ou adoptado no período impositivo e que conviva co contribuínte na data de devengo do imposto.

Cal é o importe a deducir?

Pódese deducir da parte autonómica da cota íntegra do imposto:

Parto/adopción normal	300 € sen límite de ingresos
Parto/adopción múltiple	360 € sen límite de ingresos

Cantos períodos impositivos pode realizarse esta dedución?

Esténdese aos dous períodos impositivos seguintes ao de nacemento ou adopción, sempre que a filla ou fillo conviva co contribuínte na data de devengo do imposto, segundo ás seguintes contías e límites da renda:

Base minorada entre 22.001 € e 31.000 €	300 €
Base minorada ≤ 22.000 €	360 €

Cando as fillas ou fillos que dean dereito á dedución convivan con ambos os dous proxenitores ou adoptantes, a dedución practícase por partes iguais na declaración de cada un deles.

Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.aeat.es>

<http://www.agenciatributaria.es>

4.2. Dedución por familia numerosa

Que é?

É unha dedución á que se poden acoller as persoas contribuíntes que teñan o título de familias numerosa en vigor na data de devengo do imposto.

Cal é o importe a deducir?

Para as de categoría xeral	250 €
Para as de categoría especial	400 €

Cando algunha ou algún dos cónxuxes ou descendentes ás/aos que lles sexa aplicable o mínimo persoal e familiar do imposto teña un grao de discapacidade igual ou superior ao 65%, a dedución anterior será de 500 e 800 euros respectivamente.

Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.aeat.es>

<http://www.agenciatributaria.es>

4.3. Dedución por acollemento

Que é?

É unha dedución á que se poden acoller as persoas contribuíntes que teñan formalizado un acollemento familiar simple, permanente, provisional ou preadoptivo dunha ou dun menor, sen relación de parentesco, durante o período impositivo.

Non dará lugar a esta dedución o suposto de acollemento preadoptivo cando se producise a adopción da ou do menor durante o período impositivo.

Cal é o importe a deducir?

Convivencia superior a 183 días	300 € por cada menor acollida/o
Convivencia inferior a 183 días e superior a 90 días	150 € por cada menor acollida/o

Cando sexan dúas persoas contribuíntes (matrimonio ou parellas de feito inscritas no Rexistro de Parellas de Feito de Galicia) beneficiarias desta dedución e opten por declaración individual, o importe da dedución ratearase por partes iguais na declaración de cada un de elas.

Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.aeat.es>

<http://www.agenciatributaria.es>

4.4. *Deducción por cuidado de fillas ou fillos de tres ou menos anos de idade*

Que é?

É unha dedución que poden practicar as persoas contribuíntes, que por motivos de traballo por conta propia ou allea, teñan que deixar as súas fillas ou os seus fillos menores ao cuidado dunha persoa que teña a condición de empregada do fogar ou en escolas infantís 0-3 anos.

Cal é o importe a deducir?

Poderanse deducir o 30% das cantidades satisfeitas no período, co límite máximo de 200 euros. Cando mais dunha persoa contribuínte teña dereito á aplicación desta dedución, o seu importe ratearase entre elas.

Que requisitos se deben cumprir?

- Que as fillas ou fillos convivan coa persoa contribuínte e teñan tres ou menos anos de idade no momento do devengo do imposto.
- Que ambos proxenitores realicen unha actividade por conta propia ou allea e estean dados de alta no correspondente réxime da Seguridade Social ou Mutualidade.
- Que no suposto de que a dedución sexa aplicable por gastos dunha persoa empregada do fogar, esta estea dada de alta no réxime correspondente da Seguridade Social.
- Que a base imponible total menos os mínimos persoal e familiar non exceda de 22.000 euros en tributación individual e 31.000 euros en tributación conxunta.

Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.aeat.es>

<http://www.agenciatributaria.es>

5. Medidas e beneficios fiscais de ámbito estatal

A. IMPOSTO SOBRE A RENDA DAS PERSOAS FÍSICAS (IRPF)

5.1. Redución por tributación conxunta

Que é?

Son reducións da base imponible xeral que se aplican para obter a base liquidable xeral. Aínda que a base imponible xeral nunca poderá resultar negativa como consecuencia das ditas reducións.

Cales son?

- ✓ Redución de 3.400 euros que se aplicarán nas declaracións conxuntas de unidades familiares integradas por ambos cónxuxes non separados legalmente e, se os houbera, as fillas ou fillos menores que convivan, así como as e/ou os maiores de idade incapacitados xudicialmente suxeitos a patria potestade prorrogada ou rehabilitada.
- ✓ Redución de 2.150 euros que se aplicarán nas declaracións conxuntas de unidades familiares monoparentais, é dicir, nas unidades familiares formadas, no caso de separación legal ou cando non exista vínculo matrimonial, pola nai ou o pai e todos as fillas ou fillos, que convivan, menores e/ou maiores de idade incapacitados xudicialmente suxeitos á patria potestade prorrogada ou rehabilitada.

Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.aeat.es>

<http://www.agenciatributaria.es>

5.2. Mínimo persoal e familiar

Que é?

O mínimo persoal e familiar é a adecuación do imposto ás circunstancias persoais e familiares da persoa contribuínte. Constitúe a parte da base liquidable que, por destinarse a satisfacer as necesidades básicas persoais e familiares da persoa contribuínte, non se somete a tributación.

O mínimo persoal e familiar é o resultado de sumar as contías correspondentes aos mínimos da persoa contribuínte, por descendentes, por ascendentes e por discapacidade da persoa contribuínte, das ou dos seus ascendentes e/ou descendentes.

Cal é o mínimo da persoa contribuínte?

A valoración que fai o Estado, a efectos do IRPF, de canto lle costa a unha persoa cubrir as súas necesidades vitais mínimas. Esta contía non se considera renda dispoñible e non se somete a tributación. Con carácter xeral, será de 5.151 €, aumentando en 918 € para os maiores de 65 anos e en 1.122 € para os maiores de 75 anos.

Cal é o mínimo por descendentes?

Terán a consideración de descendentes, as fillas ou fillos, as netas ou netos, as bisnetas ou bisnetos, etc., que descendan da persoa contribuínte e que estean unidas ou unidos por vínculo de parentesco en liña directa por consanguinidade ou por adopción. Tamén, asimílanse a descendentes aquelas persoas vinculadas a persoa contribuínte por razón de tutela ou acollemento permanente ou preadoptivo.

Para poder aplicarse o dito mínimo, as ou os descendentes deben cumprir os seguintes requisitos:

- Que as ou os descendentes sexan menores de 25 anos, salvo que acrediten unha discapacidade igual ou superior ao 33%,
- que convivan coa persoa contribuínte,
- que non teñan renda superiores a 8.000 €/anuais, excluídas as exentas,
- que non presenten independentemente a declaración de IRPF con rendas superiores a 1.800 euros.

Mínimo por descendentes	
Pola primeira filla ou primeiro fillo	1.836 €
Pola segunda filla ou segundo fillo	2.040 €
Pola terceira filla ou terceiro fillo	3.672 €
Pola cuarta filla ou cuarto fillo e posteriores	4.182 €

Cando a ou o descendente é menor de 3 anos o mínimo increméntase en 2.244 €, e nos supostos de adopción ou acollemento, o dito aumento producirase no período impositivo no que se inscriba no Rexistro Civil e nos dous anos seguintes.

Cal é o mínimo por ascendente?

Terán a consideración de ascendentes, as nais ou pais, as avoas ou avós, as bisavoas ou bisavós, etc., de quen descenda a persoa contribuínte e que estean unidas ou unidos por vínculo de parentesco en liña recta por consanguinidade ou por adopción.

Para poder aplicarse o dito mínimo as ou os ascendentes deben cumprir os seguintes requisitos:

- Ser maior de 65 anos ou, calquera que sexa a súa idade, que se trate dunha persoa cun grao de discapacidade igual ou superior ao 33%.
- Convivir coa persoa contribuínte, polo menos, a metade do período impositivo. Entre outros casos, considerarase que conviven coa persoa contribuínte as e os ascendentes con discapacidade que, dependendo desta, sexan internadas ou internados en centros especializados.
- Non debe ter rendas anuais, excluídas as exentas, superiores a 8.000 €.
- Non presentar independentemente a declaración de IRPF con rendas superiores a 1.800 euros.

Mínimo por ascendentes	
Para ascendentes maiores de 65 anos e persoas discapacitadas	918 €
Para ascendentes de máis de 75 anos	2.040 €

Cal é o mínimo por discapacidade?

Terán a consideración de persoas con discapacidade aquelas que acrediten un grao de discapacidade igual ou superior ao 33%, mediante certificado ou resolución emitida polo organismo correspondente. Tamén, asimílanse:

- ✓ cun grao igual ou superior ao 33% as persoas pensionistas da Seguridade Social que teñan recoñecida unha pensión de incapacidade permanente total, absoluta ou gran invalidez e no caso de

pensionistas de clases pasivas que teñan recoñecida unha pensión de xubilación ou retiro por incapacidade permanente para o servizo ou inutilidade.

- ✓ cun grao superior ao 65% as persoas cuxa incapacidade sexa declarada xudicialmente.

Mínimos por discapacidade da persoa contribuínte e de descendente e/ou ascendente	
Por discapacidade entre o 33% e o 64%	Incremento 2.316 €
Por discapacidade ≥ 65%	Incremento 7.038 €

Aos ditos mínimos aplicarase un incremento de 2.316 euros anuais en concepto de gastos de asistencia, cando acredítese necesitar axuda de terceiras persoas ou mobilidade reducida.

Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.aeat.es>

<http://www.agenciatributaria.es>

5.3. Dedución por maternidade para mulleres traballadoras con fillas ou fillos menores de 3 anos

Que é?

Dedución dirixida a mulleres con fillas ou fillos menores de 3 anos, que realicen unha actividade por conta propia ou allea para a que estean dadas de alta no réxime correspondente da Seguridade Social ou Mutualidade.

A dedución por maternidade será de ata 1.200 euros anuais por filla o fillo e pode facerse efectiva de dúas formas:

- ✓ percibindo de forma anticipada mediante transferencia bancaria, 100 euros ao mes por filla ou fillo a cargo ata que cumpra os tres anos de idade,
- ✓ ou aplicando unha dedución de 1.200 euros na declaración do IRPF.

Que requisitos se deben cumprir?

- As solicitantes deben ser mulleres con fillas e fillos menores de 3 anos, con dereito á aplicación do mínimo por descendentes, que teñan un traballo por conta allea ou propia, para o que estean dadas de alta no correspondente réxime da Seguridade Social ou Mutualidade.
- A dedución será dun máximo de 1.200 euros anuais por cada filla ou fillo menor de 3 anos e terá como limite as cotizacións e cotas totais á Seguridade Social e Mutualidades en cada período impositivo con posterioridade ao nacemento, adopción ou acollemento.
- No caso de adopción ou acollemento, a dedución aplicarase, con independencia da idade da ou do menor, nos tres anos posteriores á inscrición no Rexistro Civil ou da correspondente resolución xudicial ou administrativa.

Atención e asesoramento

Axencia Estatal de Administración Tributaria

Tel.: 901.200.345 / 901.335.533

<http://www.aeat.es>

<http://www.agenciatributaria.es>

5.4. Axudas no caso de non aboamento de pensións de alimentos en situacións de separación ou divorcio

Que é?

É un anticipo ou prestación económica que o Fondo de Garantía do Pago de Alimentos recoñece á persoa titular dunha pensión alimenticia que non está a ser aboada, adiantándolle a pensión alimenticia (en todo ou en parte) pola persoa obrigada ao pago.

Quen se beneficia?

A persoa (menor de idade e/ou maior cun grao de discapacidade igual ou superior ao 65%) titular dun dereito a pensión alimenticia recoñecido, mediante resolución xudicial ou convenio regulador xudicialmente aprobado, que non sexan aboadas pola persoa obrigada ao seu pago, e que pedira a execución da sentenza xudicial que recoñece o dereito á pensión, resultando esta infrutuosa, sempre e cando a unidade familiar na que esta integrada cumpra uns requisitos económicos.

Cal é a súa contía?

A contía do anticipo por cada persoa beneficiaria é de 100 euros mensuais, agás que por resolución xudicial teña recoñecido un importe menor, de ser o caso, aboarase o importe establecido. O anticipo abóase por un período máximo de 18 meses e o percibe a persoa que ostente a garda e custodia da persoa beneficiaria.

Atención e asesoramento

Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas

Tel.: 900.503.055

<http://www.clasespasivas.sggp.pap.meh.es>

6. Servizos de apoio

6.1. Portal web das familias galegas

Web de asesoramento e información onde se recollen todos os recursos destinados ás familias galegas. O seu enderezo é <http://www.familiasgalegas.org>

Atención e asesoramento

Secretaría Xeral de Política Social
Subdirección de Familia e Menores

6.2. Rede galega de escolas infantís

Que son as escolas infantís?

As escolas infantís son equipamentos diúrnos de carácter socioeducativo que ofrecen o primeiro ciclo de educación infantil de acordo cos principios e contidos educativos recollidos no currículo do primeiro ciclo de educación infantil de Galicia.

Cales son os seus obxectivos?

- Fomentar o pleno desenvolvemento da personalidade e das capacidades dos nenos e nenas presentando contornos educativos de calidade en colaboración coas familias.
- Compensar as desigualdades persoais, culturais, económicas e sociais atendendo á diversidade de aptitudes, intereses, expectativas e necesidades dos nenos e nenas e das súas familias.
- Responder ás necesidades das familias na educación e crianza dos seus fillos e fillas, adaptando de maneira flexible a organización e os servizos que prestan os centros como instrumento para favorecer a conciliación entre a vida familiar, laboral e persoal.
- Procurar a corresponsabilidade entre a escola e as familias na educación e atención dos nenos e nenas, establecendo lugares de encontro entre os dous ámbitos responsables da educación dos nenos e das nenas.
- Construír un modelo educativo democrático e plural abrindo os centros á participación de toda a comunidade educativa.
- Desenvolver procesos educativos de calidade fomentando a colaboración entre familias, profesionais, centros, diferentes administracións e o conxunto da sociedade.
- Fomentar a igualdade efectiva entre os nenos e nenas promovendo actividades e comportamentos que favorezan o exercicio da igualdade de dereitos e oportunidades.

Que tipo de escolas infantís, públicas ou financiadas con fondos públicos, segundo a súa titularidade, hai en Galicia?

- As escolas infantís dependentes da Consellería de Traballo e Benestar.
- As escolas infantís municipais.
- As escolas infantís do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar.
- As escolas infantís dependentes de entidades de iniciativa social sen ánimo de lucro.

Como se accede ás escolas infantís da Consellería de Traballo e Benestar?

As familias interesadas deberán presentar a súa solicitude dentro do prazo establecido na orde anual de adjudicación de prazas para escolas infantís da Xunta de Galicia que se publica no Diario Oficial de Galicia.

Os impresos de solicitude facilitaranse nos propios centros nos que se solicita praza, nas xefaturas territoriais de Traballo e Benestar e nos enderezos electrónicos (<http://benestar.xunta.es>) e (<http://www.escolasinfatis.net>).

Como se accede ás escolas infantís do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar?

Para acceder ás escolas infantís do Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e Benestar os/as solicitantes deberán dirixirse ao propio consorcio ou á escola infantil para a que se desexe solicitar a praza.

Como se accede ás escolas infantís municipais?

Para acceder ás escolas infantís municipais deberán dirixirse á escola infantil para a que se desexa solicitar praza ou ao concello do que dependa.

Como se accede ás escolas infantís de iniciativa social?

Para solicitar praza nas escolas infantís de iniciativa social, os/as solicitantes deberán dirixirse á escola infantil para a que se desexa solicitar a praza.

Atención e asesoramento

Nas propias escolas infantís e segundo a súa titularidade o organismo titular.

Xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar.

A Coruña: 981.185.700

Lugo: 982.294.202

Ourense: 988.386.149

Pontevedra: 986.817.089

Secretaría Xeral de Política Social: 981.545.666

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenestar.xunta.es>

Consorcio Galego de Servizos de Igualdade e de Benestar: 981.568.705

<http://www.igualdadebenestar.org>

6.3. Programa do cheque infantil

Que é?

Consiste nunha axuda económica para a atención de nenas e nenos de 3 meses a 3 anos en escolas infantís non sostidas con fondos públicos. A axuda consiste nunha cantidade para contribuír ao pagamento da praza nunha escola infantil 0-3 non sostida con fondos públicos, ás persoas solicitantes con nenas e/ou nenos ao seu cargo, por un período máximo de 11 meses.

Quen pode beneficiarse?

Poderán beneficiarse todas aquelas persoas que cumpran os seguintes requisitos:

- Solicitar praza en escolas infantís de 0 a 3 anos sostidas con fondos públicos e que non resulte adjudicatarias dunha delas por falta de prazas dispoñibles.
- Residir nunha localidade onde non existan escolas infantís 0-3 anos sostidas con fondos públicos e desexen obter a axuda para unha praza nalgún centro privado existente no concello de residencia, noutro que sexa limítrofe ou ben no concello onde traballen as/os nais/pais ou titores legais.

- Non cumprir a nena ou neno a cargo os 3 anos dentro do ano natural no que se solicita.
- Non dispoñer doutras axudas para igual ou análoga finalidade outorgadas por outros organismos ou institucións públicas ou entes privados que, en concorrencia coa regulada nesta orde, supere o custo da praza.
- Que os centros a que acudan as persoas beneficiarias deberán contar coa autorización pertinente segundo o establecido no Decreto 254/2011, do 23 de decembro, polo que se regula o réxime de rexistro, autorización, acreditación e a inspección dos servizos sociais en Galicia.

Como se solicita?

As familias interesadas deberán presentar unha solicitude dentro do prazo establecido na convocatoria anual para acollerse ao programa, que se publica no Diario Oficial de Galicia.

Non obstante, as persoas que pediren e non obtiveron praza nas escolas infantís sostidas con fondos públicos, considéranse solicitantes de oficio se na solicitude de prazas para as escolas infantís sostidas con fondos públicos exerceron a opción do programa cheque infantil. Nestes casos non habería que presentar nova solicitude.

Cal é a súa contía?

A contía da axuda económica estará en función da renda per cápita da unidade familiar, non podendo superar en ningún caso o custo da praza. Pode ir desde os 250,00€ para a atención educativa con comedor no caso de rendas inferiores ao 30% do IPREM, ata 45,00€ no caso de atención educativa e rendas superiores a 1.000 euros.

Atención e asesoramento

Xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar

A Coruña: 981.185.700

Lugo: 982.294.202

Ourense: 988.386.149

Pontevedra: 986.817.089

Secretaría Xeral de Política Social: 981.545.666

<http://escolasinfantis.net>

<http://traballoebenefitar.xunta.es>

6.4. Gabinetes de orientación familiar

Que son?

Os gabinetes de orientación familiar (GOF) constitúen un recurso especializado no apoio e na promoción da calidade de vida das persoas e das familias, e na atención e prevención das diferentes situacións problemáticas que se poidan dar no ámbito da convivencia cotiá.

A que niveis actúan?

- Informativo, facilitándolles ás familias a información necesaria para favorecer unha mellor comprensión do medio e dos recursos dispoñibles.
- Educativo e formativo, proporcionándolles ás familias os medios necesarios para o desenvolvemento integral das súas funcións e das súas habilidades, fortalecendo os vínculos do

sistema familiar e facilitando que a dinámica individual e familiar sexa creativa, eficaz e enriquecedora.

- Preventivo, de preparación perante as distintas etapas ou situacións polas que pasan as familias no seu ciclo vital.
- Axuda persoal e emocional, ofrecendo atención e acompañamento en calquera momento da vida e, en especial, nos momentos de crises provocadas por desgrazas inesperadas, tanto formal a través da terapia familiar coma informal a través das redes de axuda mutua ou grupos de apoio familiar
- Orientación, acompañando as familias, ofrecendo asesoramento para a toma de decisións, a resolución de conflitos e a mobilización dos recursos propios e do contorno, así como no proceso de planificación de apoios.
- Terapia e tratamento co fin de superar os dinamismos disfuncionais das familias, facendo posible o seu progreso e a súa adaptación.

Quen pode beneficiarse?

Todas aquelas persoas con residencia en Galicia que consideren que na súa familia existe algún conflito: de parella, entre nais e pais e fillas e fillos ou coa familia extensa.

Como actúan?

Os GOF só poderán actuar por petición directa e voluntaria das persoas que así o requiran.

Os gabinetes respectarán e terán en conta as opinións de todos os membros da familia garantindo a confidencialidade e o segredo profesional.

Onde se atopan e cal é a súa composición?

Os gabinetes de orientación familiar están adscritos aos servizos de Familia e Menores dos xefatura territoriais da Consellería de Traballo e Benestar e están formados por un equipo multidisciplinar, integrado por profesionais das áreas de traballo social, psicoloxía e dereito, todos especializados na atención dos conflitos familiares e de parella.

A Coruña	Rúa Salvador de Madariaga, 9, 1ª planta 15008 A Coruña	981185757
Lugo	Rolda da Muralla, 70. 27071 Lugo	982294371
Ourense	Camiño Prado Lonía, s/n. 32004 Ourense	988386128
Pontevedra	Concepción Arenal, 8, 1 planta . 36201 Vigo	986817085

Atención e asesoramento

Secretaría Xeral de Política Social

Subdirección de Familia e Menores: 981.957.165

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefitar.xunta.es>

6.5. GOF virtual

Este servizo en liña procurará proporcionar, ás familias ou calquera persoa interesada, de maneira gratuíta, información e asesoramento sobre diversas cuestións, como servizos, recursos sociais, programas, disposicións legais, etc., por parte de persoas profesionais especializadas no ámbito da familia e a infancia. Pero nunca dará directrices técnicas sobre pautas de comportamento, habilidades, etc.

Este servizo está aloxado na páxina web <http://www.familiasgalegas.org/>, nun novo apartado, “GABINETES DE ORIENTACIÓN FAMILIAR”, dentro do menú principal.

6.6. Puntos de encontro familiar

Que son?

Son un servizo que facilita e preserva a relación entre as e os menores e as persoas das súas familias en situación de crise, e que procura a seguridade e o benestar das nenas e dos nenos e facilita o cumprimento do réxime de visitas.

Constitúen un equipamento social, de carácter neutral, especializado para o cumprimento do réxime de visitas establecido pola autoridade competente que ten por obxecto favorecer as relacións entre as/os menores e as súas familias cando, nunha situación de separación, divorcio, ou noutros supostos de interrupción da convivencia familiar, o exercicio do dereito de visitas se ve interrompido, ou o seu cumprimento resulta difícil ou conflitivo.

Cal é a súa finalidade?

- Favorecer o cumprimento do dereito fundamental das nenas e nenos a manter a relación con ambos proxenitores despois da separación, establecendo os vínculos necesarios para o seu bo desenvolvemento psíquico, afectivo e emocional.
- Facilitar o encontro das fillas e fillos co proxenitor/a non custodio e, de ser o caso, coa súa familia extensa.
- Acadar a normalización das relacións familiares, de xeito que o recurso chegue a resultar innecesario para a familia.
- Procurar a seguridade das nenas e nenos durante o cumprimento do réxime de visita e previr situacións de violencia.
- Favorecer e potenciar que as e os menores expresen con liberdade e sen medo os seus sentimentos e necesidades fronte a ambos proxenitores.
- Facilitar orientación profesional para mellorar as relacións materno/paterno- filiais e as habilidades parentais de crianza.
- Proporcionar información e derivar aos servizos especializados, ás mulleres que sofren violencia de xénero e ás persoas dependentes delas.
- Dispoñer de información fidedigna sobre as actitudes e aptitudes parentais que axuden a defender, se fose necesario, os dereitos das e dos menores noutras instancias administrativas ou xudiciais.

Que intervencións se levan a cabo?

Con respecto a execución do réxime de visitas:

- Intercambio das e dos menores. Consiste na supervisión da entrega e recollida da ou do menor no punto de encontro familiar cando o réxime de visitas non se vai executar no devandito centro.

- Visitas tuteladas. Son as que se desenvolven de forma controlada baixo a supervisión e presenza continuada dunha persoa profesional do equipo técnico do centro.
- Visitas sen supervisión. Visitas que se desenvolven no punto de encontro familiar pero sen requirir a supervisión directa ou presenza continuada do equipo técnico, especialmente en casos en que a persoa proxenitora con dereito a visita careza de vivenda na localidade ou esta non reúna as condicións axeitadas.

E ademais outras intervencións complementarias ao réxime de visitas:

- Deseño e desenvolvemento dun programa psicosocioeducativo individualizado de intervención coas familias e as/os menores, que teña como obxecto final acadar a normalización das relacións familiares.
- Orientación e asesoramento familiar proporcionando información, atención e apoio a nais, pais e menores, favorecendo a creación de relacións familiares óptimas e de actitudes positivas.
- Aquelas outras encamiñadas a preparar as nais e os pais, e as súas fillas e fillos, para reducir o impacto da nova situación familiar e para que no futuro as relacións evolucionen de tal xeito que os encontros cheguen a realizarse de maneira normalizada coas maiores garantías posibles.

Atención e asesoramento

A Coruña	Centro Fonseca	981216097
Ferrol	Asociación A Carón	981369217
Santiago	Asociación Encontro	981577595
Lugo	Asociación de Mulleres Separadas e Divorciadas	982229861
Ourense	Asociación Punto Cero	667055954
Pontevedra	Asociación Aloumiño	986861999
Vigo	Asociación Aloumiño	986376108

Secretaría Xeral de Política Social

Subdirección de Familia e Menores: 981.544.623 / 981.957.165

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenestar.xunta.es>

6.7. Residencias de tempo libre

Que son?

Son complexos residenciais destinados ao gozo do ocio e do lecer das familias, dependentes da Consellería de Traballo e Benestar, situados en Panxón-Nigrán (Pontevedra) e O Carballiño (Ourense), que se poñen a disposición da poboación para o goce de estadias no período estival (xullo, agosto e primeira quincena de setembro).

Cal é a forma de acceso?

A adxudicación das estadias na tempada estival regúlase mediante orde de carácter anual, podendo ser solicitada por:

- As persoas maiores de idade, ou menores acompañadas dos proxenitores ou representantes legais, que teñan a súa residencia en territorio do Estado español.
- As galegas e galegos residentes no exterior.

A adxudicación das prazas efectúase por sorteo de datas de entrada das solicitudes presentadas para cada residencia.

Cales son os servizos ofertados?

- Servizo de residencia: aloxamento e manutención en réxime de pensión completa, durante a quenda adxudicada ás persoas beneficiarias.
- Servizo para non residentes: servizo de comedor para familiares e amigas/os das persoas residentes que veñan visitar a instalación.

Cal é o seu custo?

Custo do servizo de residencia

Estadía e mantenza das persoas residentes na tempada alta	36 euros/persoa /día
Aloxamento na véspera da incorporación	21 euros / cuarto

Servizo de comedor para visitantes

Estes prezos incrementáanse un 10% os domingos e festivos.

Almorzo	2 euros
Xantar	8 euros
Cea	6 euros

Que descontos hai?

- As nenas e nenos menores de 2 anos que non utilicen os servizos de comedor ou durman nos cuartos das súas responsables: exentas/os.
- As nenas e os nenos comprendidas/os entre os 2 e os 12 anos: 50% sobre o importe das estadias.
- As familias numerosas: 30% sobre o prezo final que resulte da súa estadía.
- As persoas que acrediten unha discapacidade: 10%
- As persoas maiores de 60 anos: 10%.
- As mulleres vítimas de violencia de xénero: 50%

Os descontos que se especifican anteriormente considéranse incompatibles entre si de acordo co establecido no Decreto 84/2012, do 16 de febreiro, polo que se establecen os prezos públicos polas prestacións das residencias de tempo libre da Consellería de Traballo e Benestar.

Atención e asesoramento

Ourense	Zona do Parque- 32500 O Carballiño	988270200	rtlcarballiño@xunta.es
Pontevedra	Rúa Cansadoura, 2 36340 Panxón. Nigrán	986365221	rtlpanxon@xunta.es

Secretaría Xeral de Política Social

Subdirección de Familia e Menores: 981.544.623

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebeneficio.xunta.es>

7. Plans e programas

7.1. Programas para a educación e o apoio familiar

Que son?

Son o conxunto de proxectos e servizos de apoio educativo e psicosocial dirixidos ás familias co obxectivo de detectar, previr e superar as situacións de dificultade, promovendo procesos de cambio que favorezan un axeitado exercicio das funcións familiares, así como a autonomía, a responsabilidade e a participación social das persoas, grupos e comunidades.

Que obxectivo ten?

A intervención social individualizada de carácter integral en núcleos familiares, especialmente con aqueles que se atopan en situación de dificultade social ou risco. Contemplando tanto actuacións socioeducativas e asistenciais, como de inserción sociolaboral, así como accións preventivas grupais e comunitarias contempladas como factores de protección ás familias e á infancia.

Como traballan?

Coas familias e as persoas que as integran:

- Acompañamento e orientación nos procesos de cambio dos seus modos de xestión dos problemas cotiás, incrementando as súas expectativas de futuro e facilitándolles o acceso aos recursos comunitarios.

A nivel grupal:

- Abordaxe de temas do seu interese, como os límites e normas coas fillas e fillos, autoestima e seguridade para a abordaxe de diferentes situacións, modelos de resolución de conflitos, promovendo as competencias das familias e potenciando un desenvolvemento óptimo da vida familiar e social.

A nivel comunitario:

- Coordinando actuacións cos recursos e servizos da comunidade, motivando a participación e o compromiso dos diferentes axentes na mellora dos problemas sociais e do benestar das familias, e con outros recursos especializados, que interveñen nalgún aspecto da vida das familias, para favorecer unha resposta integral.

Como se articulan?

Os programas son desenvolvidos por persoal técnico especializado no traballo con familias, que forman parte do equipo de servizos sociais comunitarios dos concellos.

Atención e asesoramento

Os departamentos de servizos sociais dos concellos.

Secretaría Xeral de Política Social.

Subdirección de Inclusión Social e Cooperación coas Corporacións Locais: 981.545.631

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefar.xunta.es>

7.2. Programa de estadias de tempo libre para mulleres soas con responsabilidades familiares non compartidas.

Que é?

Son estadias gratuítas, durante sete a dez días, en réxime de pensión completa, preferentemente entre finais do mes de xuño e principios do mes de xullo, para mulleres con responsabilidades familiares non compartidas acompañadas das súas fillas e/ou fillos entre 2 a 12 anos e con baixos niveis de ingresos.

Cal é o obxectivo?

Trátase de facilitar ás mulleres que teñan fillas ou fillos menores exclusivamente ao seu cargo un espazo e un tempo desligado da súa situación habitual e no cal poidan intercambiar experiencias a través da convivencia nun espazo de lecer.

Como se articula?

A través dunha orde de convocatoria anual onde se valorará unha serie de circunstancias persoais: número de menores/persoas dependentes a cargo, condición de vítima, renda, situación de desemprego, etc.

Atención e asesoramento

Secretaría Xeral da Igualdade: 981.545.351

<http://mulleresengalicia.es>

7.3. Programas de apoio a mulleres xestantes e/ou lactantes con fillas/os menores de tres anos.

Que son?

Son programas destinados ás mulleres xestantes e lactantes con fillas/os menores de 3 anos, en situación de posible vulnerabilidade social e/ou laboral e dirixidos a evitar a exclusión destas mulleres promovendo accións para o seu desenvolvemento persoal, familiar e laboral. Contemplan actuacións relacionadas con: a información sobre recursos para elas e para as súas fillas/os; o acompañamento social e apoio psicolóxico para superar as cargas emocionais que poida provocar a situación de embarazo ou maternidade; a orientación, asesoramento e busca de emprego activa; adquisición de competencias e habilidades cara á súa inserción no mercado laboral como a afrontar a súa situación persoal; así como medidas de apoio urgente complementarias.

Que obxectivos teñen?

- Potenciar a autonomía da mulleres destinatarias das accións, proporcionándolles apoio, asesoramento e acompañamento, respecto aos recursos aos que poden optar pola súa situación persoal, económica ou social.
- Favorecer a súa incorporación ao mundo laboral, posibilitándolles a asistencia a actividades de formación.

Como se articula?

Artículanse a través dunha orde anual de convocatoria de subvencións para as entidades privadas sen ánimo de lucro, inscritas no Rexistro Único de Entidades Prestadoras de Servizos Sociais, entre cuxos fins estea a protección das nais xestantes.

Atención e asesoramento:

Secretaría Xeral da Igualdade: 981. 547.397

<http://mulleresengalicia.es>

7.4. Programa de acollemento familiar

Que é?

É un recurso mediante o cal unha familia, unha persoa ou unha parella atende no seu fogar unha nena, neno ou adolescente que temporalmente non pode residir co/s súa/s proxenitora/s ou/e proxenitor/es. O acollemento non é unha forma de adopción, xa que sempre é temporal e non rompe os vínculos do neno ou nena coa súa familia de orixe; ao contrario, a familia acolledora debe colaborar para que se manteñan e se fortalezan as relacións do neno co seu núcleo familiar, favorecendo así o regreso ao seu fogar.

Quen pode beneficiarse?

Poden formar parte do programa as nenas, nenos ou adolescentes que están baixo a tutela ou a garda administrativa da Xunta de Galicia, porque non poden seguir residindo no seu fogar. En canto ás persoas acolledoras, pode ser calquera persoa, matrimonio ou parella de feito, con ou sen fillas e/ou fillos, e de calquera condición social, ideoloxía ou crenzas. Só se require que exista vontade de acoller aceptada por todo o núcleo familiar, capacidade para cubrir as necesidades básicas da/o nena/o, estabilidade emocional e capacidade para aceptar as características da nena ou do neno así como as da súa familia de orixe.

Que modalidades de acollemento familiar hai?

Podemos distinguir distintas modalidades, segundo os criterios que utilizemos:

CRITERIO	MODALIDADES
Vinculación menor-familia acolledora	Familia extensa / Familia allea
Finalidade	Simple/ Permanente
Forma de constitución	Administrativo/ Xudicial/ Provisional
Retribución	Non remunerados/ Remunerados
Convivencia	Convivencia plena/ De fin de semanas e/ou vacacións/ De día/noite

Como se articulan?

As familias, persoas e/ou parellas que estean interesadas en acoller a unha ou un menor deberán presentar unha solicitude ás xefaturas territoriais da Consellería de Traballo e Benestar. Unha vez presentada a solicitude realízase unha valoración social e psicolóxica da/s persoa/as solicitantes, para comprobar a súa idoneidade e adecuación.

No caso de acollemento en familias alleas, a/as persoa/s, familias valoradas idóneas pasan a formar parte dun banco á espera de atopar unha ou un menor susceptible de ser acollido.

O acollemento familiar formalízase a través dun contrato coa Consellería de Traballo e Benestar no que se reflicten as obrigas e dereitos que teñen como acolledores.

Hai axudas económicas para o acollemento familiar?

Poden haber axudas económicas, son os chamados acollementos remunerados.

Son aqueles acollementos aos que a Administración asigna unha retribución mensual: todos os acollementos en familia allea e aqueles de familia extensa nos que se valore como necesario pola situación socioeconómica da familia.

Información e asesoramento

ACOLLEMENTO FAMILIAR EN FAMILIA EXTENSA

Consellería de Traballo e Benestar
Secretaría Xeral de Política Social
Subdirección da Familia e Menores
Telf: 981.544.630
<http://traballoebenestar.xunta.es>

Xefaturas territoriais:
A Coruña: 981.185.704
Lugo: 982.294.442
Ourense: 988.386.121
Pontevedra: 986.817.044

ACOLLEMENTO FAMILIAR EN FAMILIA ALLEA

Consellería de Traballo e Benestar
Secretaría Xeral de Política Social
Subdirección da Familia e Menores
Telf: 981.544.630
Xefaturas territoriais:
A Coruña: 981.185.704
Lugo: 982.294.442
Ourense: 988.386.121
Pontevedra: 986.817.044

Cruz Vermella: 900.812.880
Sedes provinciais:
A Coruña: 981.221.000
Santiago de Compostela: 981.586.969
Lugo: 982.231.613
Ourense: 988.222.484
Pontevedra: 986.852.115

<http://traballoebenestar.xunta.es>

http://www.cruzvermella.org/acollemento/index_1_1.html

<http://www.familiasgalegas.org>

7.5. Programa de adopcións

Que é?

A adopción é un recurso legal dirixido a proporcionarlle un fogar permanente á nena ou ao neno que se atopa en situación de abandono ou desamparo.

Segundo se sinala na Convención sobre os Dereitos do Neno, adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas e ratificada por España, todos as nenas e os nenos teñen dereito a crecer nunha familia. Ás veces, non é posible que esta familia sexa a de orixe da/o nena/o, e é necesario buscarlle unha familia alternativa a través da adopción. Partindo do principio de interese superior da/o menor, a nena ou o neno é o punto de partida do proceso que culmina coa súa adopción. Trátase de atoparlle a mellor familia aos nenos ou nenas, e non de atopar unha nena ou un neno para satisfacer a necesidade das familias.

Como é o proceso?

En liñas xerais, o proceso de adopción comporta as seguintes fases para a familia receptora: - Sesión informativa. As persoas interesadas en adoptar deben asistir a unha reunión informativa na xefatura territorial que corresponda ao seu domicilio. Ofrécese información acerca do procedemento, trámites necesarios, requisitos, tempos de espera, información por países, Entidades de Colaboradoras de Adopción Internacional (Ecais), e se resolven as dúbidas que poidan formularse.

- Curso de formación, no que as/os profesionais (psicólogas/os e traballadoras/es sociais) abordan cuestións relacionadas coa adopción como poden ser as características dos menores que poden ser adoptados, as motivacións para a adopción, o momento da chegada do neno ou nena á familia, o período de adaptación, a revelación da condición de adoptado, a identidade étnica e cultural, etc.

- Presentación de solicitude e documentación complementaria.
- Valoración da idoneidade. Trátase dun estudo psicolóxico e social das persoas solicitantes, para determinar se posúen as capacidades necesarias para atender as necesidades das/os nenas/os que vaian ser adoptadas/os.
- Tramitación do expediente ao país elixido, en caso de adopción internacional. - Selección da familia mais axeitada para a nena ou o neno que vaia ser adoptada/o. - Formalización da adopción mediante resolución xudicial.
- No caso de adopción internacional, esta ven precedida pola viaxe ao país para a recollida da nena ou do neno.
- No caso de adopción nacional, pode darse antes un período de acollemento preadoptivo durante o que se traballa o acoplamento da nena ou do neno na súa nova familia. - Seguimento post adoptivo.

Información e asesoramento

Consellería de Traballo e Benestar

Secretaría Xeral de Política Social

Subdirección da Familia e Menores: 981.544.630

Xefaturas territoriais:

A Coruña: 981.185.704

Lugo: 982.294.442

Ourense: 988.386.121

Pontevedra: 986.817.049

<http://traballoebenestar.xunta.es>

<http://adopcions.xunta.es>

7.6. Programa de mediación familiar

Que é?

Enténdese por mediación familiar o procedemento de carácter voluntario dirixido a facilitar a comunicación entre os membros da familia, co fin de que xestionen por si mesmos unha solución aos conflitos que os afecten coa intervención dunha persoa mediadora, quen actuará de forma neutral, imparcial e confidencial.

Cales son os seus obxectivos?

- A procura común de solucións satisfactorias e duradeiras no tempo.
- Minimizar o custo emocional que todo conflito produce en todos os membros da familia.
- Restablecer e/ou mellorar as relacións, presentes e futuras, entre as partes en conflito.
- Evitar a instrumentalización dos demais membros da familia, e, en especial, das e dos menores.
- Asegurar a protección do interese superior da ou do menor e do seu benestar.
- Favorecer a responsabilidade parenteral compartida.

Como se accede?

As persoas interesadas deben presentar unha solicitude de designación da mediación familiar (anexo II do Decreto 159/2003, do 31 de xaneiro) e a documentación requirida para os efectos. Poderán

presentala de xeito conxunto ou unha das partes, proporcionando os datos da outra parte para solicitar o seu consentimento.

Poderán elixir a persoa mediadora entre as e os profesionais inscritos no Rexistro de Mediadoras e Mediadores Familiares de Galicia. Se non hai acordo, será designada de oficio pola Secretaría Xeral de Familia e Benestar.

Atención e asesoramento

Secretaría Xeral de Política Social.

Subdirección da Familia e Menores: 981.957.165

<http://www.familiasgalegas.org>

<http://traballoebenefar.xunta.es>